

10. cvičení z MB141, jaro 2023

Příklad 1. Zopakujte definici skalárního součinu v $\mathbb{R}^2$ a v $\mathbb{R}^3$. V $\mathbb{R}^3$ spočítejte velikosti a vzájemnou odchylku vektorů $u = (2, 2, -1)$ a $v = (-2, 0, 2)$.

Příklad 2. V $\mathbb{R}^3$ najděte ortogonální doplněk podprostoru

$$M = [(1, 2, -1), (1, -2, 5)].$$

Řešení. $M^\perp = [(-4, 3, 2)]$ □

Příklad 3. Spočítejte kolmou projekci vektoru $u = (7, -16, 9)$ do podprostoru M a jeho ortogonálního doplněku $M^\perp$ z předchozího příkladu.

Řešení. $P_M(u) = (-1, -10, 13)$, $P_{M^\perp}(u) = (8, -6, -4)$. □

Příklad 4. Necht' $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ je kolmá projekce na rovinu

$$2x_1 - x_2 + 2x_3 = 0.$$

Najděte matici A tvaru 3×3 takovou, že v souřadnicích standardní báze je

$$\varphi(x) = Ax = A \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}.$$

Řešení. $A = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} 5 & 2 & -4 \\ 2 & 8 & 2 \\ -4 & 2 & 5 \end{pmatrix}$ □

Příklad 5. V $\mathcal{E}_3$ spočítejte vzdálenost bodu $A = [5, 7, 1]$ od roviny

$$\rho : x_1 + 3x_2 - 2x_3 + 4 = 0.$$

Současně najděte bod $C \in \rho$ takový, že $\text{dist}(A, C) = \text{dist}(A, \rho)$.

Řešení. $\text{dist}(A, \rho) = \sqrt{56}$, $C = [3, 1, 5]$. □

Příklad 6. V $\mathcal{E}_3$ spočítejte vzdálenost přímek

$$p : [4, 4, 4] + a(2, 1, -1) \quad \text{a} \quad q : [1, 15, 12] + b(1, -2, 1).$$

Dále najděte body $K \in p$ a $L \in q$, v nichž se vzdálenost přímek realizuje, tj. platí $\text{dist}(K, L) = \text{dist}(p, q)$.

Řešení. $\text{dist}(p, q) = 2$, $K = [2, 3, 5]$, $L = [4, 9, 15]$. □

Příklad 7. V $\mathcal{E}_3$ určete odchylku roviny ρ od přímky p :

$$\rho : [1, 3, 5] + a(1, 1, 1) + b(1, 3, 2), \quad p : [-3, 1, 7] + c(1, 0, -1).$$

Řešení. Odchylka normály roviny od vektoru $(1, 0, -1)$ je $\pi/6$, proto je odchylka od roviny rovna $\pi/3$. □

Příklad. 8. V $\mathcal{E}_3$ určete odchylku rovin ρ a σ :

$$\rho : [2, 3, 4] + a(2, 2, 1) + b(3, 3, -2), \quad \sigma : x_1 - 2x_2 + x_3 = 4.$$

Řešení. Odchylka je $\pi/6$. Počítejte přes odchylku normál.

□